

A. 398/46/2

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXVI

Nr 2

WARSZAWA 1969

A. 398/146/2

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXVI

1969

2

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1969

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Altman, Juliusz Bardach, Józef Gierowski, Aleksander
Gieysztor, Stanisław Herbst, Ryszard Kołodziejczyk, Witold Kula,
Gerard Labuda, Tadeusz Łepkowski, Marian Małowist, Franciszek
Ryszka, Marian H. Serejski, Janusz Tazbir

REDAKTOR

Bogusław Leśnodorski

SEKRETARIAT

Krzysztof Groniowski, Stanisław Trawkowski

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310261

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2405+165 egz. Ark. wyd. 26,5, ark. druk. 17,375

Papier druk. sat. kl. V, 65 g. B1

Oddano do składania 9.I.1969. Podpisano do druku 25.IV.1969

Druk ukończono w maju 1969 r.

Zam. 33/69

P-79

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8

1969 K. 35c

СОДЕРЖАНИЕ

Эугениуш Дурачиньски — Национальное единство и политическая мысль подпольной Польши (воспоминания и замечания)	297
Збигнев Ландау — Темы развития экономики Народной Польши	317
Януш Калиньски — Влияние рынка на бытовые условия населения, июль 1946 — декабрь 1948	335
Кристина Керстен — Преобразования в национальной структуре Польши после II мировой войны. (Генезис и результаты)	365
Зофия Лисса — Музыка, как фактор национальной интеграции	374
Рышард Врочиньски — Начальная школа к 50-летию независимости	384
Томаш Шарота — Парижская печать о Польше в 1945—1948 гг.	413

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКА

О нуждах и перспективах развития польских наук о прошлом	415
--	-----

МАТЕРИАЛЫ

Анджей Закжевски — Новейшая история на страницах политических и литературных журналов в 1968 г.	439
---	-----

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Богуслав Лесьнодорски — Место Польши в Европе	455
Януш Тазбир — О исторических публикациях издательства „Ведза Повшехна”	461
Ян Гурски — Квартирный вопрос в Варшаве 1864—1964	469
Ян Рейхман — Образ мышления санационного дипломата	475

ХРОНИКА	521
IN MEMORIAM	543
ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ	547

TABLE DES MATIÈRES

Eugeniusz Duraczyński — L'unité nationale dans la pensée politique de la Résistance (Rappels et observations)	238
Zbigniew Landau — La croissance de l'économie de la Pologne Populaire	317
Janusz Kaliński — L'influence de la situation du marché sur les conditions d'existence de la population (de juillet 1946 à décembre 1948) .	335
Krystyna Kersten — Les transformations de la structure nationale de la Pologne après la deuxième guerre mondiale. Leur genèse et résultats	336
Zofia Lissa — La musique comme facteur d'intégration nationale .	374
Ryszard Wroczyński — L'école primaire pendant les cinquante années d'indépendance	335
Tomasz Szarota — Les opinions de la presse parisienne sur la Pologne de 1945 à 1948	413

DISCUSSION ET POLEMIQUE

Les besoins et les perspectives de développement des sciences du passé en Pologne	415
---	-----

MATERIAUX

Andrzej Zakrzewski — L'histoire contemporaine dans les revues politiques et littéraires en 1968	439
---	-----

CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS

Bogusław Leśnodorski — La place de la Pologne en Europe . .	455
Janusz Tazbir — Les publications historiques de Wiedza Powszechna .	461
Jan Górski — Les problèmes de logement à Varsovie. 1864—1964 . .	469
Jan Reychman — Mentalité d'un diplomate d'avant guerre . . .	475

CHRONIQUE	521
IN MEMORIAM	543
CORRESPONDENCE	547

SPIS TREŚCI

Eugeniusz Duraczyński — Jedność narodowa w myśli politycznej Polski Podziemnej (Przypomnienia i uwagi)	279
Zbigniew Landau — Tempo wzrostu gospodarki Polski Ludowej	299
Janusz Kaliński — Wpływ sytuacji rynkowej na warunki bytowe ludności (lipiec 1946 — grudzień 1948 r.)	319
Krystyna Kersten — Przemiany struktury narodowościowej Polski po II wojnie światowej. Geneza i wyniki	337
Zofia Lissa — Muzyka jako czynnik integracji narodowej	367
Ryszard Wroczyński — Szkoła podstawowa w pięćdziesięcioleciu niepodległości	375
Tomasz Szarota — Prasa paryska o Polsce w latach 1945—1948	387

DYSKUSJE I POLEMIKI

O potrzebach i perspektywach rozwoju polskich nauk o przeszłości (Juliusz Bardach, Ryszard Bender, Andrzej Brożek, Adam Galos, Antoni Kukliński, Tadeusz Łepkowski, Edward Rosset, Emanuel Rostworowski, Marian H. Serejski, Jerzy J. Wiatr)	415
--	-----

MATERIAŁY

Andrzej Zakrzewski — Historia najnowsza na łamach czasopism politycznych i literackich w 1968 r.	439
--	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Bogusław Leśnodorski — O miejscu Polski w Europie	455
Janusz Tazbir — Nad publikacjami historycznymi Wiedzy Powszechnej	461
Jan Górski — Sprawy mieszkaniowe w Warszawie. 1864—1964	469
Jan Reychman — Mentalność sanacyjnego dyplomaty	475

*

Atlas Historyczny Polski — Benedykt Zientara	480
Atlas zur Weltgeschichte — Zbigniew Góralski	483
R. Mousnier, Fureurs Paysannes; Les Paysans dans les révoltes du XVII ^e siècle (France, Russie, Chine) — Zofia Libiszowska	484
Z. Libiszowska, Misja polska w Londynie w latach 1769—1795 — Henryk Kocój	487
L. J. Sliozkin, Istoria Kubinskoj Respubliki — Robert Mroziewicz	490
Socjalizm na zachodzie Europy — Marian M. Drozdowski	493
E. Ch. Furber, Changing view on british history — Józef Dutkiewicz	497
M. M. Drozdowski, Klasa robotnicza Warszawy — Stanisław Misztal	502
Chleb i krew. Moja wieś w czasie okupacji — Stanisława Lewandowska	506
E. Kosiarz, Wyzwolenie Polski Północnej 1945 — Kazimierz Kaczmarek	509

H. Ślabek, Polityka agrarna PPR — Marian Orzechowski . . .	511
H. Rybicki, Partie i stronnictwa polityczne na Pomorzu Zachodnim — Hieronim Szczegóła . . .	514
H. Ślabek, Przebudowa ustroju rolnego — Hieronim Szczegóła . .	516

KRONIKA

Pięćdziesięciolecie odzyskania niepodległości	521
Uniwersytet Warszawski o pięćdziesięciu latach Polski niepodległej — Stanisław Krukowski	524
Ruch ludowy wobec problemu niepodległości	526
Pięćdziesiąta rocznica powstania wielkopolskiego — Zbigniew Dworecki	527
Historia Polski 1795—1918 Stefana Kieniewicza — Witold Pruss . .	528
Czterdziestolecie pracy Karola Górskiego — Zenon Nowak	530
Półwiecze stosunków polsko-białorusko-litewsko-ukraińskich — Andrzej Skrzypek	531
Program XIII Międzynarodowego Kongresu Nauk Historycznych w Moskwie	533
Czwarty Międzynarodowy Kongres Historii Gospodarczej — Jerzy Topolski	536
Międzynarodowy Ośrodek Historii Gospodarczej, Francesco Datini . . .	539
Wielkie przystanie morskie w ujęciu porównawczym — Edmund Cieślak	540

IN MEMORIAM

Kazimierz Piwarski (1903—1968) — Józef A. Gierowski	543
---	-----

LISTY DO REDAKCJI

Odpowiedź na recenzję — Janusz Małek	547
Odpowiedź recenzenta — Maria Bogucka	549

NOWE CZASOPISMO PWN — OD STYCZNIA 1969 R.

DZIEJE NAJNOWSZE

INSTYTUT HISTORII PAN

KWARTALNIK. Cena egz. 30.— Prenumerata roczna 120.— półroczna 60.—

Redakcja: Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31
telefon 31-02-61 wewnętrzny 6

DZIEJE NAJNOWSZE — są kontynuacją trzeciej serii wydawniczych PWN:

Najnowsze Dzieje Polski. Materiały i Studia z Okresu 1914—1939

Najnowsze Dzieje Polski. Materiały i Studia z Okresu II Wojny Światowej
oraz *Polska Ludowa. Materiały i Studia*

Dzieje Najnowsze — Kwartalnik, zamieszcza rozprawy i studia, w których omawiane są węzłowe problemy i zagadnienia XX wieku oraz polemiki; obejmuje obszernie działy: informacji problemowej o zawartości czasopism krajowych i obcych, recenzje; przytacza dyskusje specjalistów poświęcone historii XIX i XX wieku oraz tezy prac doktorskich i habilitacyjnych dotyczące historii XX wieku.

Czasopismo przeznaczone dla pracowników naukowych, nauczycieli szkół średnich, bibliotekarzy, działaczy społecznych i politycznych, studentów oraz miłośników historii.

Numer pierwszy i następne można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki.

Cena zł 30,—

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK HISTORYCZNEGO

PRENUMERATA KRAJOWA

Zamówienia i wpłaty przyjmują
— Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100.200. — Urzędy pocztowe i listonosze — Księgarnie „Domu Książki” — Oddziały i Delegatury „Ruchu”.

Prenumerata: roczna 120,— zł, półroczna 60,— zł

Zamówienia przyjmowane są do dnia 10 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Bieżące oraz archiwalne numery można nabyć lub zamówić w księgarniach „Domu Książki” oraz w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter). Egzemplarze archiwalne można nabywać także w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch”, Warszawa, ul. Nowomiejska 15/17, konto PKO nr 114-6-700041 VII O/M.

PRENUMERATA ZAGRANICZNA

— Koszt prenumeraty ze zleceniem wysiłki za granicę wynosi o 40% drożej — Zamówienia dla zagranicy przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO nr 1-6-100.024.

Les demandes concernant les conditions d'achat de toutes les revues scientifiques polonaises doivent être adressés à l'Entreprise d'Exportation et d'Importation „Ruch”, Warszawa 1, Rue Wilcza 46.

Le contenu de prochains numéros des revues scientifiques ainsi que leurs prix sont indiqués dans le bulletin „Polish Scientific Periodicals”, que vous trouverez dans les bibliothèques et grandes maisons de diffusion de presse de votre pays.

Kwart. Hist. R. LXXXVI. z. 2, s. 277—554, kwiecień — czerwiec, Warszawa 1969.
Indeks 36432.